

Posudek oponenta
na diplomovou práci Petra Sperka
na téma „Průběh a důsledky vystoupení z Evropské unie“
(Plzeň, 2015, 76 číslovaných stran)

I.

Téma práce

Hodnocené dílo se zaměřuje na velmi aktuální téma institutu vystoupení členského státu z EU, což je problematika, která zejména s ohledem na nedávný vývoj v rámci EU dnes znovu plní stránky odborného i obecného tisku. Volbu tématu proto musím hodnotit velmi pozitivně, neboť sleduje současnou odbornou diskuzi.

II.

Splnění cílů práce, obsahová úroveň

Samotná práce se dělí na 7 číslovaných kapitol včetně úvodu a závěru. Jejich členění je poměrně specifické, nicméně lze to vysvětlit právě originalitou celé problematiky, která umožňuje různé autorské způsoby strukturování celého díla. Z hlediska přehlednosti a smysluplnosti struktury však oponent nepovažuje názvy kapitol za logické, často spojují témata, která spolu souvisí jen velmi volně. Za problém přitom oponent nepovažuje samotný obsah práce, ani zařazení jejích jednotlivých částí, naprostá většina konkrétních podkapitol je do díla vložena odůvodněně. Nicméně spojení těchto částí do společných nadřazených kapitol je provedeno velmi zvláštním a dle oponenta nesrozumitelným způsobem, který čtenáře díla značně mate.

Čtení celé práce je pak celkem chaotický zážitek, neboť některé instituty jsou popisovány z různých hledisek opakovaně v různých kapitolách, jindy zase název kapitoly ne zcela odpovídá skutečnému obsahu (např. kapitola 4 fakticky analyzuje různé způsoby opuštění EU členským státem, ale je nazvána „Náležitosti nutné pro požádání o vystoupení z EU“). Ačkoli je zjevné, že autor se v případě zvoleného tématu nemohl držet žádné osvědčené struktury, kterou lze jinak využít při volbě odlišných tradičnějších zaměření diplomové práce, přesto oponent považuje výslednou strukturu práce za spíše podprůměrnou.

Cíl práce, který si autor obecně definoval jako snahu analyzovat problematiku vystoupení z EU, lze označit za splněný. Kriticky se oponent chce vyjádřit spíše k samotné hypotéze práce, která by mohla být specifikována konkrétněji např. ve smyslu dostatečné pozitivní úpravy vystoupení z EU, resp. zkoumání souvislosti faktu, že dosud žádný členský stát z EU nevystoupil s mírou přehlednosti celého procesu vystoupení z EU. Je totiž možné vysvětlit neexistenci případu vystoupení z EU převládajícím konvergenčním trendem, kdy státy jednoduše považují veškerá negativa členství v EU za jednoznačně méně významné, než výhody tohoto členství. Stejně tak lze ale hledat souvislost dosavadní neexistence žádného případu vystoupení z EU s nejprve nulovou pozitivní úpravou, resp. po Lisabonské smlouvě s velmi vágní a nejistou právní úpravou vystoupení z EU.

III.

Teoretická úroveň práce

Pokud jde o odbornou teoretickou úroveň práce, tuto stránku oponent považuje za výrazně vydařenější. Ačkoli se autor dopouští některých nepřesností, na které směřují doplňkové otázky v závěru posudku, je zjevné, že téma v obecném pohledu dostatečně nastudoval a v problému se velmi dobře orientuje. Zmíněné nepřesnosti tak vznikly spíše nedostatečnou finální kontrolou textu, než neznalostí autora.

Za chybu lze označit kapitolu 6.2.1 týkající se tzv. české výjimky z Listiny základních práv EU, kde autor přejímá žurnalistické názory a zprávy o vyjednání výjimky tehdeším prezidentem Klausem, ačkoli k žádnému vyjednání výjimky nedošlo. Stejně tak informace o připojení výjimky až k následné smlouvě o přistoupení není pravdivá. V tomto směru ostatně došlo již k podepsání přístupové smlouvy Chorvatska, které se již stalo 28. členským státem EU, proto by tato kapitola měla obsahovat aktuální informaci ohledně osudu tzv. slibu výjimky, který jediný tehdejší prezident ČR získal. V naprosté většině případů autor v práci používá odbornou terminologii se správným významem.

IV.

Formální úroveň práce

Z formálního hlediska je hodnocená práce napsána velmi dobře srozumitelným odborným jazykem, bez zásadních gramatických chyb či jiných jazykových prohřešků. Dílo obsahuje důstojný a korektní citační i poznámkový aparát. Oponent proto k formální úrovni celé práce nemá žádné výhrady.

V.

Klasifikace práce a náměty na rozpravu

Závěrem si dovoluji shrnout, že hodnocená diplomová práce splňuje minimální obsahové, formální i odborné požadavky kladené na diplomové práce, a proto ji doporučuji k obhajobě s předběžným hodnocením velmi dobře. V rámci ústní rozpravy navrhuji, aby diplomant zodpověděl tyto otázky:

Jaký je rozdíl mezi opt-outem a výjimkou ve vztahu k přijetí společné měny EUR, jak o tom píšete v kap. 3.5.2.1 na str. 36 práce?

Jaký je právní režim případného vystoupení státu z EMU? Skutečně jde jen o složitější proces, než vystoupení z EU, nebo je takový postup z právního hlediska zcela odlišný?

V Plzni dne 21.04.2015

Mgr. Tomáš Křivka